

Протокол
засідання багатосторонньої групи з імплементації Ініціативи
щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях

Міненерго, онлайн платформа Webex,

23.09.2024 (16:00 год)

Порядок денний

1. Про затвердження Звіту про прогрес ІПВГ за 2023 р. *(Віталій ФІЛЕНКО, експерт з впровадження ІПВГ в Україні)*
2. Про схвалення кандидатури незалежного адміністратора для підготовки Звіту ІПВГ за 2023 р. *(Ігор КОВАЛЬОВ, генеральний директор Директорату ресурсоефективних трансформацій, Міненерго)*
3. Про стан подання звітності ІПВГ суб'єктами господарювання *(Віталій ФІЛЕНКО, експерт з впровадження ІПВГ в Україні)*
4. Про підготовку України до валідації ІПВГ *(Віталій ФІЛЕНКО, експерт з впровадження ІПВГ в Україні)*
5. Інші питання (додаткове розкриття даних Звіту ІПВГ за 2022 р.; погодження форм звітності для суттєвих підзвітних компаній щодо участі держави у видобувних галузях).

Присутні: члени Багатосторонньої групи ІПВГ (БГ ІПВГ) від громадськості – 4, від центральних органів виконавчої влади – 4, від компаній – 5.

Список учасників засідання додається.

Членів БГ ІПВГ привітав заступник Міністра енергетики України Микола КОЛІСНИК, якого відповідно до наказу Міненерго від 14.09.2024 № 351 призначено Головою Багатосторонньої групи.

Микола КОЛІСНИК зазначив, що Міністерство енергетики України спільно з Багатосторонньою групою продовжують докладати максимум зусиль для належного впровадження ІПВГ в Україні. Зокрема, спільно з членами багатосторонньої групи:

- триває робота з підготовки пропозицій для проекту змін до Закону України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» щодо впровадження нових вимог Стандарту ІПВГ 2023 р.;
- підготовлено два проекти постанов Кабінету Міністрів України стосовно внесення змін до форм звітності компаній про платежі на користь держави та про отримані платежі органами влади, а також про внесення Міненерго до переліку органів влади, відповідальних за реалізацію міжнародних зобов'язань, що впливають із членства України в ІПВГ, які наразі погоджуються з заінтересованими центральними органами виконавчої влади;
- триває процес збору й аналізу даних, необхідних для підготовки Звіту ІПВГ за 2023 р.

Микола КОЛІСНИК побажав учасникам успішної роботи щодо розгляду питань Порядку денного та прийняття необхідних рішень.

1. Про затвердження Звіту про прогрес ІПВГ за 2023 р.

Віталій ФІЛЕНКО, експерт з впровадження ІПВГ в Україні, презентував Звіт про прогрес ІПВГ за 2023 р., який доопрацьовано відповідно до наданих зауважень і пропозицій членів БГ ІПВГ.

Відповідно до пункту 13 розділу IV Положення про багатосторонню групу з імплементації Ініціативи щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях, Багатостороння група щорічно готує звіт про свою роботу за попередній рік, який затверджується Багатосторонньою групою.

Звіт про прогрес ІПВГ підготовлено за підтримки Світового банку. Удосконалено його структуру, яка поєднує зміст Вимог 7.4 та 8.4 Стандарту ІПВГ (щодо річних звітів про прогрес ІПВГ - Annual progress reports ЕІП) та валідаційних форм самооцінки (Stakeholder engagement/Outcomes and impact).

У Звіті про прогрес ІПВГ з'явилися додаткова інформація щодо кількісних показників участі членів БГ ІПВГ у засіданнях; досягнень і викликів, що були у 2023 році тощо. Також цей звіт доповнено світлинами та ілюстраційними матеріалами.

19 липня 2024 р. проєкт Звіту про прогрес ІПВГ обговорювався на засіданні Підгрупи 2 БГ ІПВГ: «Планування, моніторинг, оцінка та підготовка до валідації». За результатами висловлених зауважень і пропозицій цей звіт було доопрацьовано і підготовлено для розгляду на засіданні БГ ІПВГ.

На голосування винесено питання про затвердження Звіту про прогрес ІПВГ за 2023 р.

За підсумками обговорення члени Багатосторонньої групи ІПВГ проголосували «за» одногосно.

2. Про схвалення кандидатури незалежного адміністратора для підготовки Звіту ІПВГ за 2023 р.

Ігор КОВАЛЬОВ, генеральний директор Директорату ресурсоефективних трансформацій Міненерго повідомив, що відповідно до Технічного завдання на підготовку Звіту ІПВГ за 2023 р., затвердженого на засіданні Багатосторонньої групи ІПВГ від 14.06.2024, Міненерго згідно із Законом України «Про публічні закупівлі» провело процедуру закупівлі послуг незалежного адміністратора.

Переможцем тендеру визначено компанію ТОВ «Ернст енд Янг».

Термін надання послуги 3 місяці, вартість послуги 3 198,0 тис грн. Джерело фінансування – Державний бюджет.

Відповідно до пункту 2 розділу II Положення про БГ ІПВГ до повноважень Багатосторонньої групи ІПВГ належить схвалення кандидатури незалежного адміністратора.

На голосування винесено питання про схвалення кандидатури ТОВ «Ернст енд Янг» незалежного адміністратора для підготовки Звіту ІПВГ за 2023 р.

За підсумками обговорення члени Багатосторонньої групи ІПВГ проголосували «за» одногосно.

3. Про стан подання звітності ІПВГ суб'єктами господарювання

Віталій ФІЛЕНКО повідомив, що підприємства подають до Міненерго звіти про платежі на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2020 № 858 «Деякі питання забезпечення прозорості у видобувних галузях», якою затверджено форми звітів, що визначають обсяг інформації, необхідний для аналізу і підготовки Звіту ІПВГ за 2023 р.

У цьому році, 40 із 59 суттєвих підприємств не подали звіти до 1 вересня - термін, що визначений Законом України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях».

Міненерго підготувало запит компаніям (лист від 05.09.2024 № 26/1.6-5.2-22149) щодо необхідності подання звітів про платежі та проводить відповідну роботу з компаніями стосовно заповнення форм звітності через Портал ІПВГ.

Станом на 22 вересня 2024 р. не подали звіти/консолідовані звіти про платежі на користь держави за 2023 р. - 25 суттєвих підзвітних суб'єктів господарювання.

Під час обговорення ситуації, що склалася Віталій ФИЛЕНКО запропонував кілька варіантів подальших дій, зокрема:

- вжити заходів для перевірки зазначених фактів, а у разі їх підтвердження притягнути відповідних суб'єктів господарювання, до відповідальності;
- зазначити у Звіті ІПВГ 2023 перелік суттєвих підзвітних компаній, що не подали звіти про платежі;
- вважати такими, що подані вчасно звіти отримані до 15 жовтня 2024 р., та провести додаткову роботу з компаніями;
- звернутися до компетентних органів з проханням перевірити причини неподання звітності ІПВГ.

Сергій ПРОЩЕНКО зазначив, що в деяких випадках затримка подання компаніями звітів про платежі за 2023 р. пов'язана із затримкою отримання Аудиторського висновку, який є невід'ємною частиною звітності компаній про платежі.

Ігор КОВАЛЬОВ і Володимир КУШІЛЬ, начальник Сектору взаємодії з центральними органами влади АТ «Укргазвидобування», запропонували додатково, в робочому порядку опрацювати з компаніями питання про подання звітів та з'ясувати причини затримки їх подання.

За результатами обговорення, члени Багатосторонньої групи ІПВГ погодилися про необхідність провести додаткову роз'яснювальну роботу з компаніями стосовно необхідності подання форм звітності за 2023 р. для проведення аналізу і звірки даних.

На голосування винесено питання про продовження терміну подання звітності до 15 жовтня 2024 р., а також доручити Міненерго спільно з незалежним адміністратором додатково опрацювати з компаніями питання подання через Портал ІПВГ форм звітності ІПВГ для проведення аналізу і звірки даних.

За підсумками обговорення члени Багатосторонньої групи ІПВГ проголосували «за» одногосно.

4. Про підготовку України до валідації ІПВГ

Віталій ФИЛЕНКО зазначив, що відповідно до рішення Міжнародного Секретаріату ІПВГ, валідація, тобто оцінка виконання Україною вимог Стандарту ІПВГ розпочнеться 01 жовтня 2024 р.

Протягом квітня-липня 2024 р. тривали онлайн зустрічі та консультації з Міжнародним Секретаріатом ІПВГ стосовно підготовки до валідації та заповнення необхідних форм і опитувальників. Відповідно до процедури Міжнародного Секретаріату ІПВГ для проходження валідації підготовлено три форми для аналізу:

- 1. Участь зацікавлених сторін.** Оцінюється виконання Вимог 1.1-1.4 Стандарту ІПВГ, а саме участь представників різних сторін та багатосторонній нагляд упродовж усього процесу ІПВГ.
- 2. Прозорість.** Оцінюється виконання Вимог 2 – 6 Стандарту ІПВГ, а саме належне розкриття інформації у щорічному звіті ІПВГ та на електронних ресурсах розпорядників.
- 3. Результати та вплив.** Оцінюється виконання Вимог 7 та 1.5 Стандарту ІПВГ, зокрема прогрес у вирішенні національних пріоритетів та у веденні публічних дискусій.

Підготовлені для валідації документи надіслані на розгляд членам БГ ІПВГ і після їх схвалення мають бути направлені до Міжнародного Секретаріату ІПВГ.

Проблемними питаннями для проходження валідації є обмеження публічного доступу до Звіту ІПВГ за 2022 р. та впровадження ІПВГ в умовах активних бойових дій.

Олексій ОРЛОВСЬКИЙ, директор Програми «Демократія і належне врядування» Міжнародного Фонду «Відродження», наголосив на важливості, навіть в умовах воєнного часу, публічного розкриття максимальної кількості інформації зі Звіту ІПВГ і наголосив, що

інформація яка доступна на ресурсах інших розпорядників та не становить загрози національним інтересам має бути відкритою.

Також Олексій ОРЛОВСЬКИЙ звернув увагу на рекомендації Міжнародного Секретаріату ІПВГ стосовно необхідності додаткового переглянути обмеження та відкрити деякі дані Звіту ІПВГ за 2022 р.

Інформацію було прийнято до уваги та погоджено продовжити подальше обговорення в частині «Інші питання» Порядку денного.

На голосування винесено питання про схвалення передвалідаційних форм самооцінки та їх подання до Міжнародного Секретаріату ІПВГ.

За підсумками обговорення члени Багатосторонньої групи ІПВГ проголосували «за» односторонньо.

5. Інші питання

5.1 Про відкриття деяких даних Звіту ІПВГ за 2022 р.

Ігор КОВАЛЬОВ зазначив, що відповідно до Указу Президента України від 24.02.2022. №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» та прийнятих нормативно-правових актів щодо обмеження доступу до публічної інформації, Звіт ІПВГ за 2022 р. опубліковано у 2024 р. з тимчасовим обмеженням доступу до окремих даних і положень цього звіту.

Від експерта з впровадження ІПВГ в Україні та громадської частини Багатосторонньої групи до Міненерго надійшли пропозиції щодо часткового розкриття деяких даних. Наразі продовжується робота стосовно опрацювання пропозицій. Всі пропозиції, які мають посилання на відкриті джерела будуть враховані.

Проте відхилено пропозиції стосовно тих положень Звіту ІПВГ за 2022 р. що не мають підтверджених джерел відкритої інформації, а зазначені посилання є неактивними. Інші пропозиції не можуть бути враховані з огляду на чинні нормативно правові акти та доручення Уряду стосовно обмеження доступу до публічної інформації на період дії воєнного стану.

Микола КОЛІСНИК, звернув увагу на встановлення розпорядниками інформації обмеженого доступу до деяких державних реєстрів і даних та зазначив про важливість при розгляді питання стосовно часткового відкриття даних Звіту ІПВГ за 2022 р. забезпечити баланс між прозорістю та національною безпекою.

Віталій ФІЛЕНКО зазначив, що питання закриття/розкриття деяких даних ІПВГ раніше розглядалися на засіданнях БГ ІПВГ, зокрема

27 жовтня 2023 р. розглядалося питання щодо розкриття даних публічної частини Порталу ІПВГ, що були закриті в квітні 2022 р., як реакція на повномасштабне вторгнення росії в Україну, з метою недопущення поширення інформації про об'єкти критичної інфраструктури та порушення прав суб'єктів господарювання.

11 і 21 грудня 2023 р. прийнято рішення про виключення з публічної версії Звіту ІПВГ частину підрозділу про руди урану (у зв'язку із наявністю інформації про видобуток компанії СхідГЗК, яка підпадає під інформацію з обмеженим доступом).

Разом з тим, під час засідання Багатосторонньої групи ІПВГ від 08.05.2024 Світлана ГРИРЧУК, заступник Міністра енергетики України, голова БГ ІПВГ повідомила про оприлюднення 30.04.2024 на вебсайті Міністерства Звіту ІПВГ за 2022 р. з тимчасово обмеженим доступом на період дії воєнного стану, яке прийнято за результатами аналізу нормативно правових актів, що обмежують доступ до публічної інформації під час воєнного стану. В той же час, зацікавлені сторони можуть отримати для ознайомлення повну версію Звіту, звернувшись офіційним листом до Міненерго.

На засіданні БГ ІПВГ від 24 травня 2024 р. розглядалося питання про потенційні ризики обмеження публічного доступу до даних Звіту ІПВГ через призму валідації України.

Олексій ОРЛОВСЬКИЙ зазначив, що зважаючи на обмеження з якими опубліковано Звіт ІПВГ за 2022 р., Україна ризикує отримати низькі оцінки за певними вимогами Стандарту ІПВГ.

Віталій ФІЛЕНКО і Олексій ОРЛОВСЬКИЙ наголосили на важливості відкритого діалогу та обґрунтування обмежень по кожному набору даних, доступ до яких було тимчасово обмежено на період дії воєнного стану.

За результатами обговорення члени Багатосторонньої групи вирішили провести 25.09.2024 нараду на якій додатково обговорити питання стосовно часткового розкриття даних Звіту ІПВГ.

5.2 Про погодження форми звітності для суттєвих підзвітних компаній щодо участі держави у видобувних галузях

Відповідно до Договору № 34/2024 від 06.09.2024 про надання послуг з підготовки Звіту ІПВГ за 2023 р., незалежний адміністратор має підготувати шаблони і форми Додаткового запиту про роль держави для заповнення суттєвими компаніями.

Запропоновані незалежними адміністратором та розіслані напередодні засідання форми звітності відповідають вимогам Стандарту ІПВГ стосовно розкриття інформації щодо участі держави у видобувних галузях.

Також ці форми звітності включено до проекту постанови Кабінету Міністрів України, якою вносяться зміни до форм звітності компаній про платежі на користь держави та про отримані платежі органами влади. Проект постанови наразі погоджується із заінтересованими центральними органами виконавчої влади.

На голосування винесено питання про погодження форм звітності для суттєвих підзвітних компаній щодо участі держави у видобувних галузях

За підсумками обговорення члени Багатосторонньої групи ІПВГ проголосували «за» одноголосно.

РІШЕННЯ

1. Затвердити Звіт про прогрес ІПВГ за 2023 р.
2. Схвалити кандидатуру незалежного адміністратора ТОВ «Ернст енд Янг» для підготовки Звіту ІПВГ за 2023 р.
3. Продовжити термін подання суттєвими підзвітними компаніями звітності ІПВГ до 15.10.2024. Міненерго спільно з незалежним адміністратором додатково опрацювати з суттєвими компаніями питання подання форм звітності ІПВГ через Портал ІПВГ для проведення аналізу і звірки даних.
4. Схвалити передвалідаційні форми самооцінки та подати їх до Міжнародного Секретаріату ІПВГ
5. Міненерго провести 25.09.2024 нараду на якій додатково з членами БГ ІПВГ та іншими зацікавленими сторонами обговорити питання стосовно часткового розкриття даних Звіту ІПВГ.
6. Погодити форми звітності для суттєвих підзвітних компаній щодо участі держави у видобувних галузях.

**Заступник Міністра енергетики України,
Голова Багатосторонньої групи ІПВГ**

Микола КОЛІСНИК

Список

учасників засідання Багатосторонньої групи ІПВГ

23 вересня 2024 р.

1. Микола КОЛІСНИК - заступник Міністра енергетики України, голова БГ ІПВГ
2. Олександр ШУМСЬКИЙ - начальник управління адміністрування ресурсних платежів, рентної плати та місцевих податків і зборів з юридичних осіб Департаменту податкового адміністрування Державної податкової служби України, член БГ ІПВГ
3. Володимир ПРИЩЕНКО - заступник начальника відділу Управління моніторингу та аналізу розвитку нафтогазових ринків Департаменту із регулювання відносин у нафтогазовій сфері НКРЕКП, член БГ ІПВГ
4. Михайло КАМАСА - завідувач Сектору взаємодії зі ЗМІ, супроводження ІТ систем та міжнародного співробітництва Державної служба геології та надр України, член БГ ІПВГ
5. Оксана АНДРІЙКО - провідний фахівець з податкового обліку ПАТ «Укрнафта», член БГ ІПВГ
6. Володимир КУШІЛЬ - начальник Сектору взаємодії з центральними органами влади АТ «Укргазвидобування», член БГ ІПВГ
7. Петро МАКСИМЧУК - заступник голови Секретаріату НТР з питань надрокористування АТ «НАК «Нафтогаз України», член БГ ІПВГ
8. Юлія БОРЖЕМСЬКА - менеджер з регуляторної політики ТОВ «ДТЕК Нафтогаз», член БГ ІПВГ
9. Сергій ПРОЩЕНКО - менеджер із зв'язків з громадськістю, ПрАТ «Природні ресурси», член БГ ІПВГ
10. Орест МИКИТА - голова громадської спілки «Агенція місцевого економічного розвитку Яворівщини», член БГ ІПВГ
11. Олексій ОРЛОВСЬКИЙ - директор Програми «Демократія і належне врядування» Міжнародного Фонду «Відродження», член БГ ІПВГ
12. Ольга ХАУЛЯК - голова громадської організації «Агенція розвитку та співробітництва», член БГ ІПВГ
13. Людмила ШЕСТАКОВА - виконавчий директор громадської організації «Флора», член БГ ІПВГ

14. Марина БУЗАНЬ-СВІРСЬКА - менеджер проєктів ГО «НОВА Енергія», спостерігач БГ ІПВГ
15. Ігор КОВАЛЬОВ - генеральний директор Директорату ресурсоефективних трансформацій
16. Оксана КОЛОСОВА - керівник експертної групи Директорату ресурсоефективних трансформацій Міненерго
17. Лариса МИКИТКО - державний експерт Директорату ресурсоефективних трансформацій Міненерго
18. Світлана МІЗІНА - експерт проєкту «Ефективне державне управління завдяки GovTech і прозорості в Україні», Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ)
19. Віталій ФИЛЕНКО - експерт з впровадження ІПВГ в Україні
20. Мар'ян ГЕРУЛА - експерт ТОВ «Ернст енд Янг»
21. Андрій МАЛЕТИН - ГО «Станіславська правозахисна група», спостерігач БГ ІПВГ
22. Вікторія КОВАЛЕНКО - генеральна менеджерка у сфері сталого розвитку ГО «Діксі груп»
23. Євгенія ЗАГУМЕННОВА-КРУПОВИЧ - експерт ГО «Діксі груп»